

Nøtterøy bygdetun, Fagertun

Stiftelsens årsrapport 2021

Stiftelsen Fagertun forvalter bygninger og tomtegrunn på Nøtterøy bygdetun, Fagertun. Det er ellers de ulike brukere/leietakere som ivaretar samlinger og står for arrangementer mv. Stiftelsens årsrapport 2021 gir informasjon om aktivitet og status til kommunen, samarbeidspartnere, brukere og andre interesserte. Styret utarbeider ellers en mer formell årsmelding til Lotteri- og stiftelsestilsynet.

Den gamle lensmannsgården Fagertun var i svært dårlig forfatning, da Nøtterøy kommune ervervet eiendommen i 1991. Stiftelsen Fagertun ble opprettet av Nøtterøy kommune og Nøtterøy Historielag i 1993 med formål å bevare eiendommen i mest mulig opprinnelig stand og etablere, drive og videreutvikle denne som et lokalthistorisk senter.

Etter mye godt arbeid og rause økonomiske tilskudd framstår den gamle lensmannsgården Fagertun i dag som et flott bygdetun. Det gamle hovedhuset, stabburet, bryggerhuset og låven er satt i stand og innredet, og nye bygninger med verksted, skolestue og smie er kommet til. For tiden pågår bygging av et uthus som skal fungere som lager, og som da vil erstatte den midlertidige rundbuehallen.

Nøtterøy bygdetun, Fagertun, gir en god ramme om en rekke ulike aktiviteter og er et sosialt treffsted for alle aldersgrupper. Bygdetunet framholdes nå som et kraftsenter for frivillighet på øyene. Det er en glede og gir inspirasjon til fortsatt innsats når vi hører Færder-ordføreren, Jon Sanness Andersen, skryte uhemmet av frivillighetsarbeidet på bygdetunet.

STYRET

Stiftelsen Fagertun har ved utgangen av 2021 dette styre:

Jan Tønnessen, leder (Nøtterøy Historielag)
Tor Hafli, sekretær (Færder kommune)
Arne Steinsbø, styremedlem (Færder kommune)
Harald Bakke, styremedlem (Nøtterøy Historielag)
Sven Erik Tholander, styremedlem (Nøtterøy Historielag)
Jorunn Midthun, varamedlem (Færder kommune)
Olav Tofte Larssen, varamedlem (Nøtterøy Historielag)
Tor Gervin, varamedlem (Nøtterøy Historielag)
Anne M. Lillelien Porter, varamedlem (Nøtterøy Historielag)

Kommunen har anledning til å oppnevne ytterligere et varamedlem, men dette verv har stått vakant gjennom 2021. Varamedlemmer deltar fullt ut i styrets arbeid og innkalles til alle styremøter, men har ikke stemmerett. Ulike arbeidsoppgaver fordeles på styrets medlemmer og varamedlemmer. Stein Engh (Historielaget) har i 2021 ført stiftelsens regnskap og ellers bistått med søknader mv. og oppfølging av diverse løpende økonomioppgaver.

Høsten 2020 ble det på Fagertun gjennomført en workshop med gjennomgang av roller og arbeidsoppgaver samt utarbeidet en organisasjonsmodell for avlastning av styreleder som tidligere i stor utstrekning også hadde fungert som en daglig leder med svært mange gjøremål. Det ble opprettet en administrasjonsgruppe, som møtes jevnlig for informasjon, koordinering og oppfølging av aktuelle oppgaver mellom styremøtene. Dette har gjennom 2021 fungert tilfredsstillende, og vil bli fulgt opp med en ny gjennomgang på nyåret 2022.

ØKONOMI

Stiftelsen Fagertuns drift og vedlikehold av Nøtterøy bygdetun er sikret gjennom tilskudd fra Nøtterøy Historielag og Færder kommune, som hvert år bidrar med til sammen ca. kr. 300 000. Med leieinntekter går driften tilnærmet i balanse.

For å finansiere nye bygninger med installasjoner og inventar er både stiftelsen og de enkelte brukere avhengig av støtte fra sparebankstiftelser, legater og ikke minst kulturdepartementets ulike tilbud. I 2021 har stiftelsen mottatt kr. 223 262 fra Kulturdepartementet som gaveforsterkning, dvs. 25% av mottatte bidrag fra andre. I tillegg har Norsk Kulturminnefond bekreftet tilskudd på kr. 56 000 til delvis dekning av maling av stuetak i hovedhuset. Sparebankstiftelsen DNB bidro i 2021 med kr. 200 000 til oppføring av nytt uthus under oppføring, og har bekreftet tilskudd til ny gjerdesag med kr. 45 000. Sparebankstiftelsen Nøtterøy-Tønsberg bidro i fjor med kr. 85 000 til utstyr i ny smie. Fra Lotteri- og stiftelsestilsynet har stiftelsen mottatt momskompensasjon og koronatilskudd med kr. 30 000. Til sammen fikk stiftelsen i fjor tilført ca. kr. 538 000 til dekning av nyinstallasjoner og utstyr. Kostnadene til prosjekter er bokført med ca. kr. 376 000, slik at ca. kr. 160 000 kan benyttes til ferdigstilling av det nye uthuset.

Nøtterøy bygdetun, Fagertun, er avhengig av støtte fra flere instanser. Stiftelsens styre er svært glad for å ha et godt forhold til Sparebankstiftelsen Nøtterøy-Tønsberg og Sparebankstiftelsen DNB. Det ble i 2021 bestemt at Kulturdepartementet ikke lenger kan gi gaveforsterkning på samme måte som tidligere. Det skal komme en ny ordning til erstatning, men det er foreløpig usikkert hvilken betydning dette vil få.

Stiftelsen Fagertuns økonomi er solid. Gjennom årene er opparbeidet en egenkapital på nesten to millioner kroner, hvorav ca. en million er plassert i bank. Det er ikke planlagt nye bygninger i 2022. Gjenstående arbeider på igangsatte byggeprosjekter blir finansiert av egenkapitalen.

LEIEAVTALEN MED KOMMUNEN

Nøtterøy bygdetun, Fagertun, er etablert på en tomt som eies av Færder kommune. Stiftelsen Fagertun og Færder kommune signerte i november en ny festeavtale på 30 år, med en opsjon på nye 2 x 30 år. Dette er svært tilfredsstillende, fordi det gir en nødvendig forutsigbarhet både for kommunen og med tanke for de betydelige investeringer som gjøres i bygninger og samlinger mv. og ikke minst for motivasjonen til de mange frivillige som nedlegger stor innsats til fellesskapets beste.

DUGNADSGJENGEN

Bygdetunets faste dugnadsgjeng er stiftelsens forlengede arm for det meste som gjøres av praktisk arbeid både utenomhus og innomhus. Dugnadsgjengen har i årets løp arbeidet mer enn 2800 timer med støping av nytt inngangsparti utenfor gamlebanken i bryggerhuset, høytrykksspyling av tak på hovedhus, innredning av arkivrom i tredje etasje på låven, innredning av frostfritt rom i kjeller på låven, bistått ved innredning av nytt skomakerverksted i bryggerhuset, ferdigstilling av ny smie, vedlikehold og oppgradering av uteområder, diverse arbeid i hovedhus og har ellers kommet godt i gang med bygging av nytt uthus, der det er støpt plattning, satt opp reisverk og laget takstoler.

Mye er gjort, men det er ingen fare for at dugnadsgjengen råker opp for arbeid. Den store aktivitet med stadig nye prosjekter gjennom flere år, har gitt et etterslep med diverse ønsket vedlikeholdsarbeid som man vil ta tak i ettersom det er økonomi og kapasitet.

Dugnadsgjengen ledes av Harald Bakke, og har i 2021 ellers bestått av Grete Bettum, Anne M. Lillelien Porter, Bjørn Åge Linnehol, Tom Sanne, Morten Torkildsen, Bjørg Tholander, Nils Solum, Tom Jørnsen, Petter Flatland, Harald Voldstad, Steinar Jacobsen, Inger-Johanne Østgård, Sven Erik Tholander, Jan Tønnessen, Bjørn Stavnar, Kai Roar Furvann, Berit Sandvik og Erik Bruserød.

UTLEIE

Nøtterøy Historielag, Nøtterøy Husflidslag og Øyene Knivlag er faste brukere/leietakere på bygdetunet. Stiftelsen Fagertun driver ellers utleie av lokalene i underlåven til konfirmasjoner, dåp, begravelser og noen åremålsdager mv. Med koronapandemien har det vært 6 ordinære korttids utleieforhold og 6 som er blitt avlyst. Likevel har lokalene i underlåven i årets løp vært benyttet ved ca. 70 anledninger, da det stadig er bruk i forbindelse med arrangementer på bygdetunet, interne møter, utlån til borettslag og diverse møter med begrenset deltakelse og varighet. Korttids utleie og diverse bruk av ikke-økonomisk art gir lite inntekter, men er likevel av verdi fordi det dekker praktisk behov for lokaler, styrker relasjonene til naboskap/samarbeidspartnere og skaper aktivitet på stedet.

ARRANGEMENTER OG SAMLINGER

Nøtterøy bygdetun favner om en rekke ulike brukere. I tillegg til de faste leietakere er det flere brukergrupper og samlinger med ulik tilknytning, blant disse smiegruppa, tinnstøperne, bakegruppa, skolegruppa, banksamlingen og Sverre Mysens sportssamling.

Det er opprettet et brukerutvalg for samarbeid ved løpende aktivitet, og særlig i forbindelse med større arrangementer der flere brukere og interessegrupper involveres. I den sammenheng ble det i høst utarbeidet et notat som tydeliggjør eierforhold og ansvar for arrangementer på Fagertun. Brukerutvalget er ingen arrangør, men et koordinerende organ og en arena for informasjonsutveksling, slik at alle arbeider godt i lag.

Vigdis Kittang Ramstad (Historielaget) har som leder av brukerutvalget også i 2021 tatt et overordnet ansvar ved flere større arrangementer, og ellers deltatt i kontaktmøter med kommunen.

ÅRET SOM GIKK

Med koronapandemi og smittevernrestriksjoner gikk ikke alt som ønsket og planlagt i 2021. Likevel var det mye god aktivitet de enkelte brukere/leietakere og stiftelsen hver for seg og i godt samarbeid kunne gjennomføre med tilpasning til gitte rammer:

Januar:

- "Den kulturelle skolesekken" har et spektakulært prosjekt, der elever på 10. trinn i Færder-skolene lager en flott iskulptur.
- Dugnadsgjengen starter et nytt arbeidsår, men jobber foreløpig i begrenset omfang og innenfor gjeldende smittevernbestemmelser.

Februar:

- Historielaget og skomakermester Kai Hugo Bogen starter arbeid med nytt skomakerverksted.
- Kulturenheten har personalsamling på bygdetunet.
- Åpen smie i skolens vinterferie.

Mars:

- Det planlagte påskeverkstedet blir avlyst og dugnadsgjengen må ta en pust i bakken pga. smittevernrestriksjoner.

April:

- Dugnadsgjengen gjenopptar arbeidet etter noen måneders koronapause.
- Kommunen arbeider med planer om å flytte bystene av statsministrene Abraham Berge, Trygve Bratteli og Jan P. Syse til bygdetunet.

Mai:

- Husflidslaget markerer fredsdagen 8. mai.
- Kommunens 17. mai-komité legger ned krans ved bautaen til stortingspresident Georg Prahls Harbitz.
- Travelt for dugnadsgjengen, mye har stått på vent under koronapausen.

Juni:

- Skomaker'n har fått tak i en gammel nåtlemaskin og er i skikkelig godlune, mener å ha skomakerverkstedet i bryggerhuset klart til åpen dag i august.
- Dugnadsgjengen starter arbeidet med å legge dråpeskifer på den nye smia.
- Mange folk og fin stemning på årets første lørdagskafé, ordfører Jon Sanness Andersen åpner NM i gåstrikk(ing).

Juli:

- Lørdagskafeen åpner igjen etter noen avlysninger pga. smittevern, og trekker folk til bygdetunet med omvisninger og aktiviteter i hus og samlinger.
- I sommerens løp smis flere par i hymens lenker, Fagertun er et av tre vigselsteder i Færder kommune.

August:

- Lørdagskafeen over for i år, har vært bra besøk.
- Historielaget arrangerer Åpen dag, åpning av skomakerverkstedet, bra besøk også i en tid da man fortsatt må ta hensyn til smittevern.

- Husflidslaget arrangerer sommerskole/aktivitetsuke for barn og unge.

September:

- Dugnadsgjengen tar fatt på byggingen av bygdetunets hus nummer 8, som skal betegnes Uthuset og som vil erstatte den midlertidige rundbuehallen.
- Husflidslaget arrangerer aktivitetsdag for barn og unge, inngår i Kulturminnedagene og Friluftslivets uke.
- Bygdetunets faste brukere/leietakere deltar på den store kulturmønstringen i Wilhelmsenhallen.

Oktober:

- Historielaget setter i gang registrering av inventar og samlinger i hovedhuset.
- Villige folk stiller til nyttig og hyggelig innsats, når Historielaget og Stiftelsen Fagertun inviterer til høstens dugnad i Fagertun-parken.
- Fritid Færder arrangerer aktiviteter for barn og ungdom i høstferien, med bl.a. tinnstøping og aktiviteter i smia for 5.-7. trinn.

November:

- Stiftelsen Fagertun og Færder kommune signerer ny festeavtale.
- Filminnspilling på Fagertun, opptak i hovedhuset for en ny film om Svend Foyn.

Desember:

- Historielaget og Husflidslaget inviterer til «Jul på den gamle gården», med salgsboder, håndverksaktiviteter, omvisninger i hus og samlinger mv., ordføreren innvier den nye smia.
- Husflidslagets holder for første gang sitt store julemarked på Nøtterøy bygdetun, Fagertun.

